

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

1000e	TP 2024	TA 2025	Toteuma 30.4.2025	Toteuma %
Toimintatulot (ulk)	4 142	3 021	1 075	35,6 %
Toimintamenot (ulk)	-51 039	-49 409	-16 529	33,5 %
Toimintakate (netto)	-46 896	-46 388	-15 454	33,3 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	8 623	7 346	2 331	31,7 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-70 450	-68 402	-22 731	33,2 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	-61 827	-61 056	-20 400	33,4 %
Laskennalliset kustannukset				
Poistot ja arvonalentumiset	-14	-10	-4	45,3 %

*sitovat erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueen merkittävimmät talouden poikkeamat liittyvät ennakointimattomiin lainsäädännöllisiin velvoitteisiin, muutoksiin tai uudistuksiin, joiden määräraha vaikutukset eivät olleet tiedossa tai arvioitavissa vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

1. Perusopetuksen kotikuntakorvaukset. Kun lapsi tai nuori saa perusopetusta muussa kunnassa kuin omassa kotikunnassaan. Korvaus perustuu valtioneuvoston määrittelemiin oppilaskohtaisiin yksikköhintoihin. Kotikuntakorvaus määräytyy Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain perusteella, korvaus lasketaan oppilaskohtaisista yksikkökustannuksista, jotka valtioneuvosto vahvistaa vuosittain. Kunta maksaa toiselle kunnalle korvauksen siltä ajalta, kun oppilas saa opetusta kyseisessä kunnassa.

2. Oppimisen tuen lakiuudistus 1.8.2025 lähtien. Opetuksen järjestäjän tulee varata ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen 0,122 opetustuntia viikossa koulun oppilasta kohden, sisältäen yleisen tukiopetuksen, opetuskielen tukiopetuksen sekä erityisopettajan antaman opetuksen muun opetuksen yhteydessä. Oppilaskohtaisten tukitoimien arviointi käynnistyy, kun oppilasta opettavat opettajat toteavat, että ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä tukemaan oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä. Oppilaskohtaiset tukitoimet voivat olla erityisopettajan antamaa opetusta osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä tai erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta pienryhmässä tai erityisluokanopettajan opetusta erityisluokassa. Käytännössä tavallisessa luokassa saa olla enintään 5 oppilaskohtaisia tukitoimia saavaa oppilasta. Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt koulujen alustavat oppimisen tuen suunnitelmat, mutta niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan säännönmukaisesti.

3. Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) on tullut voimaan 1.1.2025. Se vaikuttaa vaativan erityisen tuen (VET)oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen ja maksuihin. Lakiin sisältyy kolmen vuoden siirtymäaika päättyen 31.12.2027. Koulutuksen järjestäjällä ja palveluntuottajalla on yhdenvertaisuuslain perusteella erityinen velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta oppilaitoksessa. Jatkossa toiminta toteutetaan seuraavin periaattein 1.8.2025 lähtien: perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta (Lempäälän kunta järjestää), Lapset ja nuoret, joilla on voimassa kehitysvammalain erityishuollon (EHO) päätös (Pirhan yksilöpäätös) ja Lyhytaikaisen huolenpidon palvelu (Pirhan yksilöpäätös).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Granite-järjestelmä tukee hyvin kasvatuksen ja opetuksen palvelualueen yksikkö- ja palvelu- aluetasolla riskienhallinnan havainnot. Erityisesti alkuvuoden aikana on korostunut psykososiaalinen kuormitus sekä työntekijöillä että esihenkilöillä. Työntekijä on tarjonnut matalan kynnyksen tukipalveluja yhteistyössä henkilöstöpalveluiden ja työterveyshuollon kanssa. Monesti asiat eivät liity suoraan työhön, mutta vaikuttavat työhön. Vuoden 2024 sopeutustoimet ja niiden aiheuttama ennakoimattomuus vaikutuksesta omaan työhön osaltaan vaikuttavat yhdessä paikoin lasten, nuorten ja perheiden haastavan tilanteen vuoksi muuttuvissa toimintaympäristöissä.

HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT, KASVATUS JA OPETUS

Hallinto ja alueelliset palvelut, kasvatus ja opetus vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta ja koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä yhteistoiminnasta muiden palvelualueiden ja prosessien kanssa. Uuden kunnan myötä korostuu sujuva yhdyspintatyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi tehtävänä on tukea Lempäälän kuntastrategian jalkauttamista edesauttamalla tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon ja talouden sujuvaa hoitamista reagoimalla proaktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Lempäälän lukio tarjoaa lukiokoulutusta Virta-kampuksella, jossa toimii myös Tampereen seudun ammatillisen koulutuksen (TREDU) toimipiste. Lisäksi Lempäälän kunta on jäsenkunta Valkeakosken seudun ammattiopistossa.

Lempäälän kunta järjestää perusopetuslain (21.8.1998/628) mukaista koululaisten aamu- ja ilta-päivätoimintaa. Toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja maksullista.

Pirkan opisto on eräs maamme suurimmista kansalaisopistoista. Nokian, Pirkkalan, Lempäälän ja Vesilahden kuntien muodostama oppilaitos järjestää yleissivistävää ja harrastuksia tukevaa koulutusta sekä taiteen perusopetuksen opetuspalveluja neljään opiston jäsenkuntaan.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 30.4.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Lempäälän lukio edistää valmiuksia tulevaisuuden työelämään ja edistää kunnan elinvoimaa painotuskurssien myötä. Laaditaan osallistavan (henkilöstö ja opiskelijat) valmistelun myötä esiselvitys painotustarjonnasta	Lempäälän lukion kurssitarjonnan painotustarjontaa koskeva esiselvitys on valmis 11/2025	Selvitys on henkilöstön ja opiskelijoiden vahvaan osallisuuteen perustuvassa valmistelussa.	Toteutuu
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Rekrytoidaan vapaaehtoisia ikäihmisiä kohtaamispaikkatoimintaan. Pilotin tavoitteena on vahvistaa yhteisöllisyyttä ja vertaisjakamista sekä torjua yksinäisyyttä tuomalla eri sukupolvet yhteen. Tavoite linkittyy keskeisesti perhekeskusverkoston toimintaan ja tavoitteisiin.	Vähintään viisi vapaaehtoista osallistuu toimintaan kohtaamispaikoilla keväällä 2025.	Rekrytointikampanjasta huolimatta ei saatu rekrytoitua mummuja tai vaa-reja kohtaamispaikoille. Yritämme uudestaan elokuussa 2025.	Ei toteudu

OPETUSPALVELUT

Esi- ja perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen oppimis-, kasvu- ja kehitysedellytyksiä yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa. Esiopetuksen avulla vahvistetaan lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla.

Perusopetuksessa tietojen ja taitojen oppiminen lisääntyy, mutta edelleen on tärkeää vahvistaa esiopetuksessa aloitettua arkielämän valmiuksien oppimista. Toiminnassa tähdätään myös siihen, että oppilaat saavat edellytystensä mukaiset valmiudet jatko-opinnoissa pärjäämiselle.

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten oppimista, kasvamista ja kehittymistä itseään, kanssaihmissiään ja ympäristöään arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi. Perusopetusta annetaan yleisopetuksena ja joustavana perusopetuksena. Oppimisen ja koulunkäynnin tukena annetaan tehostettua ja erityistä tukea lähtökohtaisesti muun opetuksen yhteydessä.

Lempäälän kunnan esi- ja perusopetuksen kouluverkossa on yksitoista koulua. Alakouluista (esi- 6. lk.) kuusi on kyläkouluja ja neljä isoja alakouluja, Yläkouluja (7.–9. lk.) on kolme. Oppilasmäärä esi- ja perusopetuksessa lukuvuonna 2025 (8/2024) on 3628 oppilasta.

Teema	Talousarviota- voite	Mittari	Toteuma 30.4.	Tilanne- päivitys
Henkilöstö	Erityisopetuksen lainsäädännön 1.8.2025 muutokseen valmistautuminen kuntatasolla ja henkilöstön osaamisen varmistaminen mm. Osakkeen tarjoamien koulutusten myötä	Esi- ja perusopetuksen henkilöstön kouluttautumisaste 100 % uuteen erityisopetuksen lainsäädäntöön.	Esi- ja perusopetuksen opetushenkilöstö on osallistunut 100 % uuden oppimisen tuen lainsäädännön koulutuksiin eri tavoin työnantajan mahdollistamalla tavalla. Lisäksi erityisenä painopisteenä on ollut oppimisen tuen pedagoginen johtaminen.	Toteutuu
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Erityisopetuksen lainsäädäntöuudistuksen mukaan opetuksen järjestäjän tulee varata viikoittain 0,122 opetustuntia / oppilas	Lempäälän kunnan perusopetuksen koulujen enakoiviin tukitoimiin osoitettu viikoittainen	Opetuksen järjestäjän tulee varata ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen 0,122 opetustuntia viikossa koulunoppilasta kohden (yleinen tukiopeetus, opetuskielen tukiopeetus sekä erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä).	Toteutuu

	ennakoiviin tukitoimiin	resurssi on vähintään lainsäädännön edellyttämä 0,122 opetustuntia/oppilas.	Lempäälän kunnan oppimisen tuen uudistuksen osalta on kasvat- ja opetuslautakunta vahvistanut ryhmäkohtaisen tuen resurssin oppilasta kohden. Lempäälässä ryhmäkohtaiseen tukeen 37,6 %, jos opetuksen järjestäjä olisi osoittanut vähintään 0,122 vuosiviikkotuntia / oppilas. Lähtökohta: joustava ja oppimisen tuen tarpeisiin vastaava resurssien käyttö.	
Ympäristö ja kestävä kehitys	Talousarviotavoite: Uusien oppilaaksiottoalueiden käyttöönotto 1.8.2025 lähtien varmistamaan opetuksen järjestämistä tasa-arvoisesti, tarkoituksenmukaisesti ja resurssitehokkaasti ottaen huomioon oppilasmäärän muutokset. Oppilaspaikan osoittamisessa pyritään huomioimaan perheen toiveet silloin, kun toiveena on koulukuljetusreitillä varrella sijaitseva muu kuin luonnollinen lähikoulu.	Uudet oppilaaksiottoalueet palvelevat kouluverkon kokonaisuutta ja opetukseen soveltuvien tilojen tarkoituksenmukaista käyttöä. Turvataan alakoulujen tasainen oppilasmäärän jakautuminen, ottaen huomioon kehittämisskohteiden alla olevien koulujen tilanne.	Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt uudet esi- ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueet 1.8.2025 lähtien. Perheet ovat olleet tyytyväisiä oppilaspaikan osoittamisprosessiin (ketterä sähköinen toteutus ja perheiden tilanteet huomioon ottavat päätökset n.1,5 kk aikaisemmin). Uudet oppilaaksiottoalueet: 1. 8.2025 alkaen alakouluille muodostuu kolme oppilaaksiottoaluetta: 1. Lempäälä, eteläinen: Lemmola, Kelho, Mattila ja Lastunen, 2. Lempäälä, keskinen: Moisio Saikka, Kuokkala, Nurmi ja Säijä (Saikan koulu 1.8.2026 lähtien) ja Lempäälä, pohjoinen: Kulju ja Sääksjärvi. Yläkoulut muodostavat yhden oppilaaksiottoalueen: Hakkari, Kanava ja Sääksjärvi Muutoksen vaikutukset: Muutos koskee esiopetuksen oppilaita ja yläkouluun siirtyviä 7. luokan oppilaita. Lähtökohta on se, että oppilaat jakautuisivat tasaisesti eri kouluihin. Edelleen oppilaalle osoitetaan lähikouluksi nykyisillä	Toteutuu

			oppilaaksiottoalueilla oleva koulu, mutta perhe voi pyytää kuntaa osoittamaan koulupaikan toisesta koulusta seuraavista syistä: sisarussuhde, asiantuntijalausunto esim. terveydellisistä syistä, Lapsiystävällisen kunnan hengessä lasten, nuorten ja perheiden sujuvaa arkea ja hyvinvointia edistävä peruste, kuten perheen luontainen asiointisuunta työ ja päivähoitopaikat huomioon ottaen ja oppilaskohtainen tuen tarve vaikuttaa koulupaikan osoittamiseen. Käytännössä oppilaita voidaan osoittaa perheen omasta toiveesta isoilta kouluilta kyläkouluille tai kyläkouluilta isoille kouluille. Kunnan osoittaessa koulun oppilas tulee koulumatkasetuuden piiriin	
--	--	--	---	--

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Lempäälän kuntastrategia toteutuu varhaiskasvatuspalvelujen palvelulupauksen kautta "Autamme jokaista lasta kipeämään omalle vuorelleen, niin korkealle kuin mahdollista, yhteistyössä häntä ympäröivien turvallisten aikuisten kanssa" konkretisoi varhaiskasvatuksen visiota.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät monipuolisia palveluita varhaiskasvatusikäisille lapsille. Varhaiskasvatustilain mukaisesti varhaiskasvatusta tulee olla saatavilla kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin, lähipalvelun periaatteella, kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Lempäälässä on 15 kunnallista päiväkotia ja 4 yksityisen palvelutuottajan palvelusetelipäiväkotia. Kunnallisia, kotona toimivia perhepäivähoitajia on 6 ja yksityisiä kotona toimivia perhepäivähoitajia 7 kappaletta. Yksityisiä ryhmäperhepäivähoitokoteja on 2 kappaletta.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 30.4.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Laadukas kokopäiväpedagoginen arki, jossa tavoitteet asetetaan aikuisten toiminnalle, lasten tarpeisiin pohjautuen.	Asiakastyytyväisyyskyselyn tavoitekeskiarvo kaikilla osaluilla 4, arviointiasteikolla 1–5.	Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan ajalla 7.-21.5.2025.	Ei toteutettu
Henkilöstö	Lakisääteinen, kelpoisuusehdot täytävä, työssään viihtyvä henkilöstö Lempäälän kunnan varhaiskasvatuksessa.	Onnistuneet rekrytointiprosessit, joissa korostetaan positiivista työnantajakuvaa. Avoinna olevista paikoista saadaan täytettyä kelpoisilla hakijoilla 100 %.	Kevään 2025 aikana toteutetuissa rekrytointiprosesseissa, 80 % avoinna olleista paikoista on saatu täytettyä kelpoisuusehdot täyttävillä tekijöillä.	Toteutuu osittain

RUOKAPALVELUT

Ruokapalvelut toimii kunnassa 1.1.2023 lukien tulosvastuullisena tehtäväalueena tuottaen ruokapalvelut kunnan päiväkoteihin ja kouluihin. Ruokapalvelut vastaa ruokapalvelun toiminnan suunnittelusta, aterioiden valmistuksesta, kuljetuksesta sekä tarjoilusta asiakaskohteissa. Ruokapalvelut tuottaa aterioita 27 asiakaskohteeseen noin 5 000 asiakkaalle. Toiminta on ammattitaitoista, taloudellista ja asiakaslähtöistä. Ruokapalvelut kehittää aktiivisesti toimintaa kuntastrategiasta nousevien tarpeiden mukaisesti ja panostaa erityisesti asiakkaiden hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen. Ruokakasvatus on kiinteänä osana arkea, jolla edistetään kuntalaisten hyvinvointia yhdessä muiden kunnan toimijoiden kanssa.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 30.4.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Ruokapalvelujen palveluverkon toiminnan tarkastelua ja vakiinnuttamista tuotannollisesti ja taloudellisesti. Lisäksi edistetään poikkihallinnollisuuden (yhdessä ruokapalvelu ja aamu- ja iltapäivätoiminta) myötä monipuolisempaa resurssien käyttöä 1.8.2025 alkaen.	Henkilöstömäärärahojen käytön kehitys (sijaiset)	Henkilöstömäärärahat ovat alituneet tarkastelun ajankohtana, mutta vuokratyövoiman kulut ovat kasvujohteiset, koska henkilöstön poissaolot ovat olleet melko suuret kuluvana vuonna.	Toteutuu osittain
Henkilöstö	Sijaispoolin toiminnan vakiinnuttaminen. Sijaispoolilla vähennetään entisestään vuokratyövoiman käyttöä, jolloin sijaismäärärahojen käyttö on maltillista.	Henkilöstömäärärahojen käytön alenema - 25 %	Sijaismäärärahat ovat olleet nousussa merkittävien poissaolojen vuoksi, jotta palvelu on pystytty turvaamaan. Tämän hetken tilannearvion mukaan sijaismäärärahoja on käytetty talousarvion mukaisesti, joten mahdollinen - 25 % alenema sijaismäärärahoissa ei mahdollisesti toteudu budjettikautena.	Ei toteudu